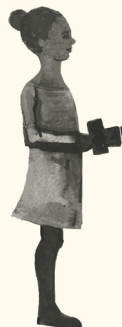
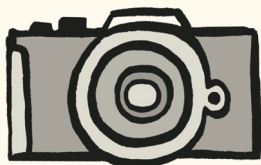

HENRIJS HORENŠTEINS

FOTOGRAFĒ LABĀK

PATIESĪBA, VIEDOKĻI
UN PRAKTISKI PADOMI

FOTOGRAFĚ LABĀK

HENRIJS HORENŠTEINS

FOTOGRAFĒ LABĀK

PATIESĪBA, VIEDOKĻI
UN PRAKTISKI PADOMI

ZVAIGZNE ABC

SATURS

9 Ievads

11

TEHNIKA

Digitālie fotoaparāti
Galvenie uzstādījumi
Fotoaparāta iespējas
Kļūstiet tehnoloģiju apsēsts
Mērķējiet augstāk
Mazāk zināmie ražotāji
Stop
JPEG pret *RAW*
Izmēram ir nozīme
Attēla "trokšņi"
Vai vidējā diafragma ir labāka?
ISO
Gaismas aplis
Automātiski? Programma?
Asuma dziļums
Pārmaiņu laiks?

43

INVENTĀRS

Foto statīvs
Auto kā statīvs
Formatēšana
Atmiņas kartes pamatnoteikumi
Ieraksts un uzlādēšana
Tālummaiņas nosacījumi
Fiksēts objektīvs
Plakanais objektīvs
Somas
Pastāvīgā un iekšējā fokusēšana
Pārvietošanās

65

FOTOGRAFĒŠANA

Atbrīvojieties
Ainava vai portrets
Sensori un asuma dziļums
Fons
Ekspozīcijas mirgošana
Augšā
Astoņi ceļi pretī asumam
Fotografējiet divreiz
Iekārtojieties ērti
Dzēst vai nedzēst
Nedariet tā
Klubi
Caur stiklu
Izplūdiniet
Svešinieku fotografēšana
Ūdens efekti
Aizmirstiet par manuālo ekspozīciju
Ielas pretējā pusē
Kompensācija
Turiet kameru
Slepenība
Kāpēc manuālais fokuss?

109

ALTERNATĪVAS

Infrasarkanais
Kustība
Skeneris kā fotokamera
Atskats pagātnē
Momentfoto

123

APGAISMOJUMS

Zibspuldze ieslēgta/izslēgta

Tālumā izbalē gaisma

Difūzija

Labākais apgaismojums

Neaizstājamā nakts

Aizmugures gaisma

137

REDZIET

Migla

Nevilcinieties

Tuvāk

Vēl tuvāk

Dziļāk

Skatumeklētājs

Kāpēc izvēlēties fotofilmu?

Melnbalts

Pēdējā pārbaude

157

MODELIS

Galvenais ir modelis

Portreta modeļi

Fona nozīme

Sajūtas

Portretu lēca

Dodieties ārā

Noskaņa

Ieskenējiet

175

TU

Parociet dziļāk

Saglabājiet informāciju

Pēc skolas

Kopiena

Pārsteidziet mani

Vēsture

Pacietība

Dabiskums

Lēnām

Noteikumi

Vienkāršība

Personīgais darbs

Ticiet sev

Pārsteidziet

201

BIZNESS/DAĻAS

Vintidžs

Modeļa attēlu izmantošanas atļauja

Apskatiet

Māksla ir komercija

Īpašumtiesības

Nosaukums

Galerijas vai veikali?

Arhivēšanas jautājumi

Portfolio veidošana

Mākslinieka vēstījums

Tas ir tikai viedoklis

222 Fotogrāfiju autortiesības

223 Pateicības

Aleksa Maklīna viedoklis mazliet atšķiras no pārējiem. Tieši tāpēc viņa fotogrāfijā pasaule atrodas tūkstošiem pēdu zemāk, bet viņš pats tikām fotogrāfē to no savas divvietīgās lidmašīnas.

IEVADS

Lai uzrakstītu grāmatu “Fotografē labāk”, bija vajadzīgi pieci gadi – smieklīgi ilgs laiks, ņemot vērā grāmatas apjomu un manu pieredzi. Galu galā es taču esmu profesionāls fotogrāfs, rakstnieks un skolotājs. Es labi pārzinu šo tēmu un protu ātri drukāt. Tad kāpēc tik ilgi?

Atmetot parastos aizbaidinājumus, ko dzirdu no saviem studentiem (prokrastinācija, slinkums, daudz darba, citi pienākumi), man jāteic, ka šo piecu gadu laikā patiesībā uzrakstīju veselus trīs grāmatas variantus – turklāt visi bija apjomīgāki par šo gala versiju. Taču tad es tos izmetu.

Nevaru apgalvot, ka tie bija uzrakstīti slikti. Un kā es to būtu varējis zināt? Interneta komentāri parādās tikai tad, kad grāmata jau ir iznākusi. Nē, citi uzmetumi droši vien bija pietiekami labi, taču tie bija... garlaicīgi. Tipiski. Pareizam. Tiem piemita iezīmes, kuras dedzīgi mēdzu kritizēt savās lekcijās.

Tās gluži vienkārši bija faktu grāmatas. Tādas esmu rakstījis jau agrāk. Vēl jaunāk – šāda tipa grāmatu ir izdots pietiekami daudz. Tad kāpēc vispār vēl kaut ko uzsākt?

Es nolēmu visu kārtīgi apsvērt un uzrakstīt īsāku grāmatu, kurā varētu pastāstīt par dažiem jautājumiem, ko gadu gaitā esmu apguvis un kas, pēc manām domām, ir svarīgi, interesanti un zināšanu vērti. Tad visu izdaiļot ar neapgāžamiem faktiem un viedokļiem.

Īsi sakot, es nolēmu neiespringt. Tekstu papildina iedvesmojošs dizains un oriģināli, izteismīgi zīmējumi. Un vēl daudzu izcilu fotogrāfu brīnišķīgie un bieži vien neparastie darbi. Pat dažas manis paša fotografētas bildes. Priekšrocība, ja esi grāmatas autors.

Es apņēmos sarakstīt tādu grāmatu, kurai nelīdzinātos neviens cits šim tematam veltīts darbs. Jūs droši varat iebilst, strīdēties vai pat rakstīt negatīvus vērtējumus (lai gan es priecātos, ja jūs to nedarītu). Tomēr ceru, ka jums šī grāmata noderēs un lasīsiet to ar prieku, un varbūt apgūsiet kaut ko līdz šim nezināmu.

TEHNIKA

“Iztēle ir daudz svarīgāka
par zināšanām.”

ALBERTS EINŠTEINS, ĢĒNIJS

Dažām fotogrāfijām piemīt “digitāls izskats”: izteikts asums, ārkārtīgi piesātinātas krāsas, iespējams, pat graudainība vai vēl kādas specifiskas vizuālas iezīmes. Taču vairums fotogrāfiju, kuras uzņemtas ar digitālo kameru vai ir nodrukātas digitāli, pārsvarā izskatās tieši tāpat kā tradicionālās bildes, kuras fotografētas uz filmas un attīstītas “pa vecai modei” tumšā istabā. Nu gluži kā fotogrāfa Džastina Kimbala darba stils viņa karjeras pirmsākumos.

DIGITĀLIE FOTOAPARĀTI

PLATUMA UN GARUMA ATTIECĪBA: proporcionālā attiecība starp attēla platumu un garumu.

BITU DZIĻUMS: krāsu informācijas apmērs, kas saglabāts digitālā attēlā. Jo augstāks ir bitu dziļums, jo izteiktāka krāsu gradācija.

SASPIEŠANA: attēla faila izmēra digitāla samazināšana efektīvākai izmantošanai, glabāšanai un pārņemšanai. Pārāk saspiežot attēlu, var zaudēt kvalitāti.

DNG: universāls RAW faila formāts, kas atšķiras no parastā RAW, kuru nosaka konkrētais ražotājs.

HISTOGRAMMA: grafiks, kurā parādīta attēla ekspozīcija.

ATTĒLA FAILS: fotogrāfijas digitālais formāts.

GRAUDAINĪBA: izkaisīti, graudiņiem līdzīgi un teksturēti punktiņi attēlā pretēji gludiem, nepārtrauktiem toņiem.

SENSORS: gaismjutīgs čips, kas digitālā fotokamerā atrodas aiz lēcas un notver (uzņem) attēlu, saglabājot elektroniskos datus, kuri nepieciešami, lai attēlu pārvērstu digitālā formātā.

ISO: filmas gaismjutības skaitliskais novērtējums.

JPEG: attēla faila kompresija, ko rada kameras pielietotās automātiskās korekcijas.

AINAVA: horizontāls attēls.

MEGAPIKSELIS (MP): viens miljons pikseļu.

PIKSEĻI: vismazākie attēla elementi, kuri veido digitālu attēlu.

PĒCAPSTRĀDE: darbs ar attēla failu pēc fotografēšanas – apgriešana, izmēru mainīšana, kā arī attēla uzlabojumi, piemēram, apstrāde *Photoshop* programmā.

PORTRETS: vertikāls attēls.

RAW: nesaspiests faila formāts, kas saglabā faktiski visu informāciju, ko uztvēris kameras sensors.

IZŠKIRTSPĒJA: pikseļu daudzums attēla failā, ko mēra *ppi* jeb pikseļos uz collu (*pixels per inch*).